

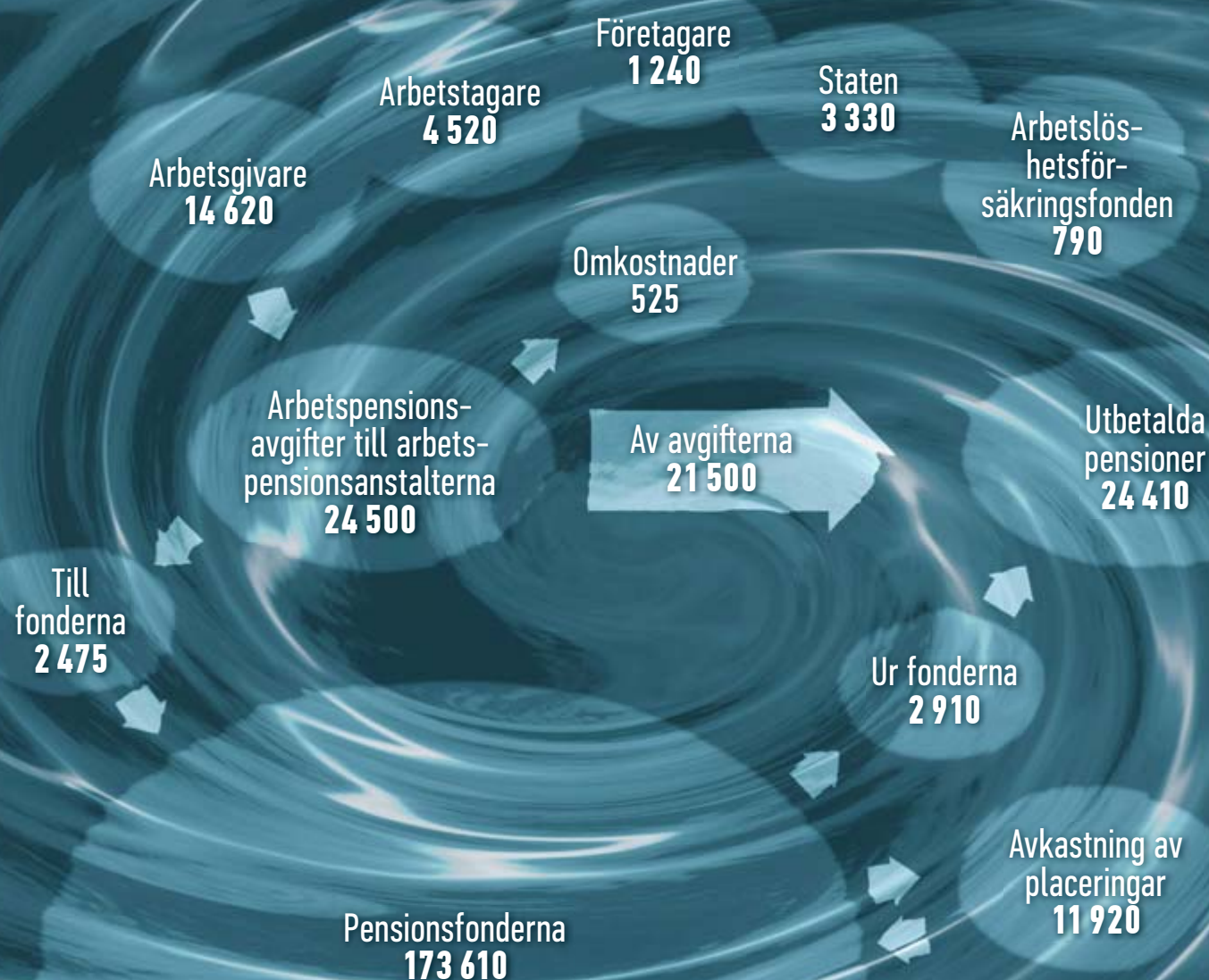
Bilaga

1:2015

ARBETSPENSION

Bokslutsbilagan ges ut av
Pensionsskyddscentralen och
Arbetspensionsförsäkrarna TELA

Arbetspensionsanstalternas bokslutssiffror 2014

Siffrorna i miljoner euro, delvis uppskattningar.

Ett bra placeringsår till

Placeringsavkastningen

HAR ÖKAT PENSIONSFONDERNA

Under de senaste åren har arbetspensionsplaceringarna gett 6,8 procent realavkastning, som överstiger konsumentprishöjningen.

TEXT OCH GRAFIK REIJO VANNE

Arbetspensionsfonderna i proportion till bruttonationalprodukten har ökat från 69 procent till 85 procent på tre år. Under samma tidsperiod har man också börjat ta ut mer pengar ur arbetspensionsfonderna till pensionerna än man fonderar av de förvärvsarbetandes pensionsavgifter. En avsikt med pensionsfonderingen har från första början varit att penningflödena ska byta riktning när befolkningen åldras.

MARKNADSVÄRDET av det placerade kapitalet var 172,5 miljarder euro i slutet av år 2014. Räntheplaceringarna uppgick till 71,0 miljarder (41,2 procent), fastighetsplaceringarna till 17,1 miljarder (9,9 procent) och övriga placeringar till 84,4 miljarder (48,9 procent).

Den största kategorin bland ränteplaceringarna var

offentligrättsliga samfunds och företags masskuldebrev, som uppgick till 58,9 miljarder. Deras andel utgjorde 34,2 procent av alla tillgångar. Placeringar som noteras bland övriga var en lika stor kategori.

I slutet av år 2014 hade arbetspensionsförsäkrarna inom den privata sektorn placeringstillgångar som uppgick till 110,3 miljarder euro och arbetspensionsförsäkrarna inom den offentliga sektorn hade placeringstillgångar som uppgick till 62,2 miljarder euro.

Avkastningen på hela arbetspensionssektorns placeringar var 7,4 procent år 2014. Räntheplaceringarna avkastade 4,4 procent och fastigheterna 5,4 procent. De övriga placeringarna, varav största delen var noterade aktier, avkastade 10,7 procent. Den genomsnittliga avkastningen på placeringarna för den privata sektorn var 6,8 procent och för den offentliga sektorn 8,5 procent. ■

Avkastning och risker i god ordning

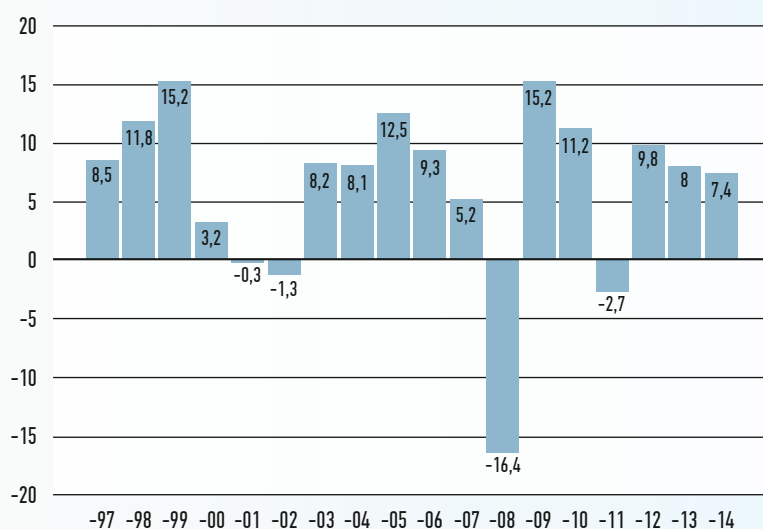
AVKASTNINGSSIFFROR efter placeringskategori har samlats sedan år 1998. Den genomsnittliga avkastningen på alla ränteplaceringar har varit 4,4 procent om året åren 1998–2014. Fastighetsplaceringarna har av-

kastat 5,4 procent om året i genomsnitt. Den årliga snittavkastningen på övriga placeringar, dvs. aktier och placeringar av aktietyp, inklusive hedgefonder, har varit 10,7 procent.

I synnerhet bland placeringar av aktietyp finns det placeringskategorier som skiljer sig från varandra. Om den långsiktiga avkastningen av dessa underkategorier har det

samlats material i synnerhet om arbetspensionsförsäkringsbolagens placeringar, som längst från de tio senaste åren. Den årliga snittavkastningen på alla aktieplaceringar (bortsett från hedgefonder) var 7,9 procent åren 2005–2014. Noterade aktier avkastade 7,1 procent, icke-noterade aktier 18,2 procent och kapitalplaceringar 13,6 procent. ■

Nominell avkastning av arbetspensionsfonderna 1997–2014 i procent av bundet kapital

Under fem av 18 år har avkastningen varit låg.

Åren 1997–2014: toppar och dalar

FIGUREN HÄR INTILL visar den procentuella avkastningen på arbetspensionsplaceringarna åren 1997–2014. Avkastningsorienterade placeringar möjliggjordes inom den privata sektorn genom en ändring av placeringsregleringen i början av år 1997.

Som vi kan se i figuren har avkastningen varit låg under fem av 18 år. Å andra sidan har det också funnits tvåsiffriga positiva tal under fem år.

Den årliga nominella avkastningen har i genomsnitt varit 6,0 procent och den reella årsavkastningen 4,2 procent under hela tidsperioden. Motsvarande siffror för de fem senaste åren är 6,6 och 4,5 procent, och för de tio senaste åren 5,6 och 3,6 procent.

Flera års perioder med lägre genomsnittlig avkastning får man fram genom att börja räkna från år 2008, då finansmarknaden drabbades av en kris. Den genomsnittliga nominella årsavkastningen under dessa sju senaste år är 4,1 procent och den reella 2,2, procent.

Åren med god avkastning efter krisåret har alltså inte ännu räckt till för att jämna ut den låga avkastningen åren 2008 och 2011, om man som genomsnittlig realavkastning på lång sikt tar 3,5 procent om året. ■

Arbetspensionsanstaltarnas nyckeltal år 2014

	Bolag (ArPL, FöPL)	Stiftelser (ArPL)	Kassor (ArPL, FöPL)	SPK (SjPL)	LPA (LFöPL)	Keva/SPF (StaPL)	Keva (KomPL)	KCF (KyPL)	Totalt
Försäkrade (antal)	1 773 161	19 963	26 467	7 725	70 754	145 000	525 000	19 000	2 587 070
Pensionstagare (antal) *	1 044 804	19 868	25 634	8 638	129 611	270 000	373 000	17 900	1 889 455
Lönesumma/arbetsinkomst (mn €)	54 911,6	1 047,3	1 077,9	268,1	1 404,0	6 512,7	16 670,0	511,6	82 403,2
Inkomster (mn €)									
Premieinkomst **	12 721,8	227,0	223,9	61,1	191,3	1 756,6	5 164,4	190,8	20 536,9
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	3 922,0	177,2	187,8	45,5	5,8	460,9	3 350,7	97,3	8 247,2
Totalt	16 643,8	404,2	411,7	106,6	197,1	2 217,5	8 515,1	288,1	28 784,1
Kostnader (mn €)									
Pensionsutgift/Utbetalda pensioner ***	13 327,1	277,3	283,4	123,5	765,4	4 317,1	4 354,0	181,4	23 629,2
Totala driftskostnader ****	406,0	5,2	7,3	5,3	15,5	24,2	57,5	2,7	523,7
Totalt	13 733,1	282,5	290,7	128,8	780,9	4 341,3	4 411,5	184,1	24 152,9
Tillgångar och ansvar									
Ansvarsskuld (mn €)	85 184,4	2 585,6	2 590,6	762,2	80,5	-	-	-	91 203,3
Fördelning av placeringar (basfördelning enligt verkligt värde, mn €)	102 520,5	3 028,1	2 955,2	958,0	232,0	17 599,9	41 547,7	1 243,1	170 084,5
Fördelning av placeringarna (basfördelning enligt verkligt värde, %)									
Räntepaceringar	38,9	52,3	35,8	14,1	41,0	50,4	40,9	38,6	41,2
Aktieplaceringar	37,8	36,9	36,7	54,9	34,8	44,0	46,4	41,9	41,5
Fastighetsplaceringar	11,4	8,5	21,6	29,4	24,2	2,7	6,8	19,5	9,9
Övriga placeringar	11,9	2,3	5,8	1,5	0,0	2,9	5,9	0,0	7,4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nettoavkastning av placeringsverksamheten enligt verkligt värde (%)	6,8	6,9	7,1	8,2	11,5	7,8	8,7	8,1	7,4
Nettoavkastning av placeringsverksamheten enligt verkligt värde (mn €)	6 573,8	199,0	199,2	72,8	26,9	1 275,0	3 350,7	97,3	11 794,7
Solvenskapital (mn €)	23 785,4	840,9	809,3	334,5	-	-	-	-	-
Solvensgrad (%)	29,8	38,2	36,8	53,1	-	-	-	-	-

* En pensionstagare kan få pension från flera pensionsanstalter.

** Inkl. premieinkomsten ingår inte den andel som bekostas ur statsbudgeten, FöPL 76,7 mn €, LFöPL 598,2 mn €, SjPL 59,1 mn € och StaPL 2 592,3 mn €.

*** Inkl. Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift bortsett från Keva (KomPL och StaPL) och KCF, där den ingår i premieinkomsten.

**** Exkl. placeringsverksamhetens kostnader.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens bokslutssiffror år 2014

Varma		Ilmarinen		Elo		Etera		Veritas Pensionsförsäkring		Pensions-Alandia		Totalt	
2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 2)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)

FÖRSÄKRADE (antal)

ArPL	488 200	-0,7 %	511 000	-3,4 %	398 079	0,5 %	104 000	-1,0 %	53 817	0,9 %	10 298	-4,6 %	1 565 394	-1,3 %
FöPL (-försäkringar)	38 940	-2,2 %	61 941	2,2 %	87 350	-2,2 %	7 529	12,4 %	10 739	-1,2 %	1 268	-1,4 %	207 767	-0,4 %
Totalt	527 140	-0,8 %	572 941	-2,8 %	485 429	0,0 %	111 529	-0,2 %	64 556	0,5 %	11 566	-4,2 %	1 773 161	-1,2 %

PENSIONSTAGARE (antal)

Totalt	334 500	0,2 %	318 867	1,6 %	217 443	1,7 %	141 202	-2,3 %	28 673	0,9 %	4 119	1,6 %	1 044 804	0,6 %
---------------	----------------	--------------	----------------	--------------	----------------	--------------	----------------	---------------	---------------	--------------	--------------	--------------	------------------	--------------

INKOMSTER (mn €)

Premieinkomst

ArPL-premieinkomst	4 150,4	2,0 %	3 861,2	1,3 %	2 602,2	3,1 %	651,3	2,5 %	410,3	3,8 %	35,0	2,8 %	11 710,3	2,1 %
FöPL-premieinkomst	193,2	3,2 %	326,8	8,2 %	420,7	3,8 %	27,3	15,4 %	59,9	4,2 %	4,1	1,6 %	1 032,1	5,3 %
Överföringsavgifter och återförsäkring	-0,1	50,0 %	-20,7	21,0 %	0,0		0,0		0,0		0,0		-20,8	21,2 %
Premieinkomst totalt	4 343,6	2,0 %	4 167,4	2,0 %	3 022,9	3,2 %	678,6	3,0 %	470,2	3,9 %	39,1	2,7 %	12 721,8	2,4 %
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	1 119,0	-42,6 %	1 531,7	-14,6 %	1 022,2	22,3 %	174,9	286,8 %	62,0	-20,5 %	12,3	0,3 %	3 922,0	-14,3 %
Totalt	5 462,6	-12,0 %	5 699,1	-3,1 %	4 045,1	7,4 %	853,5	50,9 %	532,2	0,3 %	51,4	2,1 %	16 643,8	-2,1 %

KREDITFÖRLUSTER (mn €)	17,5	-9,8 %	16,8	-10,1 %	21,0	-10,0 %	4,7	18,1 %	4,8	-19,8 %	0,0	-68,9 %	64,8	-9,3 %
-------------------------------	-------------	---------------	-------------	----------------	-------------	----------------	------------	---------------	------------	----------------	------------	----------------	-------------	---------------

PENSIONSUTGIFT (mn €)

ArPL	4 757,1	4,7 %	3 979,0	5,3 %	2 385,0	11,4 %	1 121,6	1,4 %	324,4	6,7 %	23,5	7,2 %	12 590,7	5,9 %
FöPL	253,0	3,6 %	352,1	5,1 %	346,9	-19,8 %	5,4	48,3 %	60,2	6,7 %	4,2	8,3 %	1 021,7	-5,0 %
Totalt	5 010,1	4,7 %	4 331,1	5,3 %	2 731,9	6,2 %	1 127,0	1,5 %	384,6	6,7 %	27,7	7,4 %	13 612,5	5,0 %
Kostnadsfördelning	-349,3	-2,4 %	20,4	-36,8 %	325,1	-3,7 %	-363,1	1,9 %	70,2	-1,9 %	11,3	1,4 %	-285,4	-10,4 %
Totalt	4 660,8	4,8 %	4 351,5	5,0 %	3 057,0	5,0 %	763,9	3,2 %	454,8	5,3 %	39,0	5,6 %	13 327,1	4,8 %

TOTALA DRIFTSKOSTNADER (mn €)

Anskaffning av försäkringar	9,2	-18,6 %	17,6	4,4 %	19,1	-15,1 %	5,2	-41,4 %	3,6	12,3 %	0,1	-19,5 %	54,9	-12,8 %
Omkostnader för försäkringar	39,0	4,6 %	42,4	2,8 %	35,4	19,4 %	12,0	-49,3 %	5,1	-10,2 %	0,2	-3,2 %	134,1	-2,6 %
Lagstadgade avgifter	13,0	10,2 %	12,5	9,5 %	9,1	12,1 %	2,0	16,7 %	1,4	13,8 %	0,1	-24,6 %	38,1	10,7 %
Övriga administrativa kostnader	16,6	8,5 %	16,9	7,7 %	14,9	-26,9 %	6,7	51,5 %	3,6	-7,9 %	0,7	-3,7 %	59,4	-1,7 %
Driftskostnader totalt	77,9	3,0 %	89,5	4,9 %	78,5	-2,7 %	25,8	-33,1 %	13,7	-2,3 %	1,1	-7,9 %	286,5	-3,0 %
Omkostnader för ersättningsrörelsen	34,3	-8,5 %	30,9	-0,6 %	22,8	-5,9 %	8,4	-16,9 %	4,5	13,6 %	0,2	0,6 %	101,2	-5,6 %
Omkostnader för arbetshälsoverksamheten	6,5	0,0 %	5,7	31,6 %	4,6	4,6 %	0,9	-2,8 %	0,5	43,8 %	0,0		18,3	10,4 %
Omkostnader för placeringsverksamheten	23,4	1,7 %	23,5	6,6 %	22,4	-9,2 %	9,4	-4,2 %	4,6	15,1 %	0,6	-41,3 %	83,8	-0,7 %
Övriga kostnader	0,0		0,2	-67,2 %	0,0	-94,8 %	0,0		0,0		0,0		0,2	-76,5 %
Driftskostnader totalt	142,0	-0,5 %	149,8	4,5 %	128,3	-4,4 %	44,5	-25,1 %	23,3	4,5 %	1,9	-20,7 %	489,9	-2,9 %

Totala driftskostnader i % av premieinkomsten	3,3	-0,1	3,6	0,1	4,2	-0,3	6,6	-2,5	5,0	0,0	5,0	-1,5	3,9	-0,2
Driftskostnader i % av omkostnadsinkomsten 1)	75,0	-1,0	76,0	1,0	74,3	-3,2	93,6	-40,9	90,6	-0,4	71,2	4,1	77,1	-4,1

FÖRDELNING AV TOTALA DRIFTSKOSTNADER (%)

Anskaffning av försäkringar	6,5	-1,4	11,8	0,0	14,9	-1,9	11,6	-3,2	15,5	1,1	7,1	0,1	11,2	-1,3
Omkostnader för försäkringar	27,5	1,3	28,3	-0,4	27,6	5,5	26,9	-12,9	21,7	-3,6	9,9	1,8	27,4	0,1
Lagstadgade avgifter	9,2	0,9	8,4	0,4	7,1	1,0	4,5	1,6	6,1	0,5	4,7	-0,2	7,8	1,0
Övriga administrativa kostnader	11,7	1,0	11,3	0,3	11,6	-3,6	15,0	7,6	15,2	-2,0	36,0	6,3	12,1	0,1
Driftskostnader totalt	54,9	1,9	59,7	0,3	61,2	1,1	58,0	-6,9	58,5	-4,0	57,7	8,0	58,5	0,0
Omkostnader för ersättningsrörelsen	24,2	-2,1	20,6	-1,1	17,7	-0,3	19,0	1,9	19,3	1,5	12,2	2,6	20,7	-0,6
Omkostnader för arbetshälsoverksamheten	4,6	0,0	3,8	0,8	3,6	0,3	2,0	0,4	2,3	0,6	0,0	0,0	3,7	0,4
Omkostnader för placeringsverksamheten	16,5	0,4	15,7	0,3	17,5	-0,9	21,0	4,6	19,9	1,8	30,1	-10,6	17,1	0,4
Övriga kostnader	0,0	0,0	0,1	-0,3	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Driftskostnader totalt	100		100		100		100		100		100		100	

ANSVARSSKULD (mn €)	32 069,7	2,1 %	28 402,3	4,5 %	17 078,6	5,4 %	5 195,5	1,0 %	2 195,2	2,7 %	243,1	4,7 %	85 184,4	3,5 %
----------------------------	-----------------	--------------	-----------------	--------------	-----------------	--------------	----------------	--------------	----------------	--------------	--------------	--------------	-----------------	--------------

1) Utan driftskostnader för placeringsverksamhet och arbetshälsa och lagstadgade avgifter.

2) Siffrorna i förändringskolumnen för Elo har räknats utifrån Pensions-Fennias och LokalTapiola Pensionsbolags sammanlagda siffror för jämförelseåret 2013.

3) I Pensions-Alandias överföring till kundåterbärningar ingår också överföring från försäkringsrörelsen (VA2).

Varma		Ilmarinen		Elo		Etera		Veritas Pensionsförsäkring		Pensions-Alandia		Totalt	
2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 2)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)	2014	förändring, % 4)

FÖRDELNING AV PLACERINGAR (basfördelning enligt verkligt värde, mn €)

Räntepaceringar	12 476,4	-3,2 %	15 109,9	5,6 %	8 467,3	6,5 %	2 548,0	-4,1 %	1 119,4	3,2 %	138,0	13,2 %	39 859,0	2,1 %
Aktieplaceringar	16 154,9	10,9 %	13 568,3	5,6 %	6 447,1	5,2 %	1 641,0	-4,3 %	893,9	0,9 %	75,7	-7,5 %	38 780,9	7,1 %
Fastighetsplaceringar	3 841,5	-10,7 %	3 681,3	1,0 %	2 686,4	-1,2 %	1 014,0	4,5 %	418,4	-2,0 %	40,6	-3,2 %	11 682,2	-3,5 %
Övriga placeringar	7 566,1	27,0 %	1 836,0	25,0 %	2 015,0	12,2 %	594,0	157,1 %	168,0	247,1 %	20,4	43,1 %	12 199,5	28,2 %
Totalt	40 038,8	6,2 %	34 195,5	6,0 %	19 615,8	5,5 %	5 796,0	4,0 %	2 599,7	6,3 %	274,7	5,7 %	102 520,5	5,8 %

FÖRDELNING AV PLACERINGAR (basfördelning enligt verkligt värde, %)

Räntepaceringar	31,2	-3,0	44,2	-0,2	43,2	0,4	44,0	-3,7	43,1	-1,3	50,2	3,4	38,9	-1,4
Aktieplaceringar	40,3	1,7	39,7	-0,1	32,9	-0,1	28,3	-2,4	34,4	-1,8	27,6	-3,9	37,8	0,4
Fastighetsplaceringar	9,6	-1,8	10,8	-0,5	13,7	-0,9	17,5	0,1	16,1	-1,4	14,8	-1,4	11,4	-1,1
Övriga placeringar	18,9	3,1	5,4	0,8	10,3	0,6	10,2	6,1	6,5	4,5	7,4	1,9	11,9	2,1
Totalt	100		100		100		100		100		100		100	

NETTOAVKASTNING AV PLACERINGSVERKSAMHETEN ENLIGT VERKLIGT VÄRDE (%)

Avkastning på bundet kapital	7,1	-1,9	6,8	-3,0	6,2	-0,9	6,3	6,1	6,5	-0,9	6,6	1,5	6,8	-1,5
------------------------------	-----	------	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	------	-----	-----	-----	------

RÄKENSKAPÅRETS RESULTAT (mn €)

Försäkringsrörelsens resultat	64,1	342,1 %	45,7	408,8 %	-11,3	36,5 %	39,0	69,6 %	8,8	229,4 %	0,7	250,0 %	147,0	8747,1 %
Placeringsverksamhetens resultat enligt verkligt värde	1 125,5	-25,6 %	804,8	-45,2 %	342,0	-12,4 %	85,0	132,2 %	51,2	-10,5 %	7,1	195,8 %	2 415,6	-23,7 %
Omkostnadsresultat	33,4	4,4 %	34,0	-3,1 %	31,8	13,2 %	2,0	116,7 %	1,7	6,2 %	0,5	-28,6 %	103,4	20,9 %
Resultat totalt	1 223,0	-21,5 %	884,5	-40,6 %	362,5	-9,5 %	126,0	149,8 %	61,7	18,4 %	8,3	151,5 %	2 666,0	-18,0 %

% av ArPL-premieinkomsten	29,5	-8,8	22,9	-16,2	13,9	-1,9	19,3	59,2	15,0	1,9	23,7	14,0	22,8	-5,6
% av ansvarsskulden	3,8	-1,1	3,1	-2,4	2,1	-0,4	2,4	7,3	2,8	0,4	3,4	2,0	3,1	-0,8

Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkligt värde	2 698,9	-14,6 %	2 188,4	-24,9 %	1 163,8	-6,8 %	346,0	2561,5 %	159,4	-5,8 %	17,3	34,1 %	6 573,8	-12,6 %
Avkastningskrav på ansvarsskulden	-1 573,4	4,5 %	-1 383,6	4,4 %	-821,8	4,2 %	-262,0	5,4 %	-108,2	3,4 %	-10,2	2,9 %	-4 159,2	4,4 %
Totalt dvs. placeringsverksamhetens resultat enligt verkligt värde	1 125,5	-25,6 %	804,8	-45,2 %	342,0	-12,4 %	85,0	132,2 %	51,2	-10,5 %	7,1	195,8 %	2 415,6	-23,7 %

ÖVERFÖRING TILL KUNDÅTERBÄRINGAR 3)

Överföring till kundåterbäringar (mn €)	117,0	11,4 %	93,0	8,1 %	56,4	10,4 %	8,0	33,3 %	6,1	8,9 %	2,2	4,8 %	282,7	10,5 %
% av ArPL-lönesumman	0,7	0,1	0,6	0,1	0,5	0,0	0,3	0,1	0,4	0,0	0,7	0,0	0,6	0,1
% av ArPL-premieinkomsten	2,8	0,2	2,4	0,2	2,2	0,1	1,2	0,3	1,5	0,1	6,3	0,1	2,4	0,2

SOLVENSKAPITAL (mn € 5)

Eget kapital (efter avdrag för föreslagen vinstutdelning)	106,5	5,0 %	94,2	4,7 %	101,3	2,9 %	51,2	4,7 %	17,9	2,0 %	1,0	5,7 %	372,1	4,2 %
Akkumulerade bokslutsdispositioner	0,0		3,2	5,1 %	0,6	112,0 %	0,3	-25,0 %	1,8	3,5 %	0,0		5,9	8,1 %
Värderingsdifferens mellan tillgångarnas verkliga värde och bokförda värde i balansräkningen	8 227,8	23,9 %	5 986,2	12,4 %	2 790,8	5,7 %	713,1	31,4 %	447,8	27,4 %	38,1	13,4 %	18 203,9	17,2 %
Ofördelat tilläggsförsäkringsansvar	752,7	-42,2 %	842,9	10,5 %	756,1	27,6 %	-130,8	-275,9 %	8,5	-85,5 %	36,6	5,4 %	2 265,9	-16,5 %
Utjämningsbelopp	1 180,0	5,5 %	1 016,5	4,7 %	463,0	-2,6 %	239,0	9,9 %	124,3	6,9 %	12,0	1,4 %	3 034,8	4,3 %
Övrigt	-14,6	33,9 %	-38,5	-33,2 %	-27,9	-77,3 %	-12,0	-26,3 %	-4,3	1,4 %	0,0	100,0 %	-97,3	-20,7 %
Solvenskapital totalt	10 252,5	12,2 %	7 904,5	11,0 %	4 084,0	7,8 %	860,8	12,5 %	595,9	10,1 %	87,7	8,2 %	23 785,4	10,9 %
Solvensgrad, %	34,0	2,4	29,8	1,8	25,8	0,7	16,9	1,5	28,9	1,3	45,1	1,4	29,8	1,8
Solvenskapital / solvensgräns	2,2	0,0 %	2,0	2,6 %	2,1		1,6	-11,1 %	2,2	4,8 %	4,2	7,7 %	2,1	0,6 %
Solvensgräns i % av ansvarsskulden vid beräkningen av solvensgränsen	15,8	1,3	15,0	0,6	12,3		10,3	1,6	13,0	-0,2	10,7	-0,5	14,4	0,9
Fördelat tilläggsförsäkringsansvar	117,1	10,6 %	94,8	10,2 %	56,6	10,5 %	8,1	30,8 %	6,1	9,8 %	1,1	16,9 %	283,7	10,9 %

PERSONAL (medeltal)	552	-2,3 %	537	0,4 %	447	3,5 %	252	-12,5 %	142	2,9 %	2	100,0 %	1 932	-1,4 %
----------------------------	------------	---------------	------------	--------------	------------	--------------	------------	----------------	------------	--------------	----------	----------------	--------------	---------------

4) I kolumnen Förändring % anges förändringen i procent, om siffran har angetts i euro i kolumnen 2013. Om det i kolumnen 2013 anges procent-satser, anges förändringen i kolumnen Förändring-% i procentenheter.

5) I början av år 2013 trädde en lagändring om solvensregleringen för arbetspensionsanstalterna i kraft, enligt vilken verksamhetskapitalet, som fanns för placeringsrisker, och utjämningsbeloppet, som fanns för försäkringsrisker, slogs samman till ett solvenskapital.

Pensionsdirektörerna: **SÅ HÄR FÅR VI DEN BÄSTA AVKASTNINGEN**

Pensionsanstalterna fattar självständigt sina placeringsbeslut. Fem verkställande direktörer berättar hur de får den bästa avkastningen.

TEXT ANNE IIVONEN

- 1** Vems pengar placerar ni eller varifrån härstammar arbetspensionsfonderna?
- 2** Varför fonderas en del av pengarna i stället för att betalas ut med detsamma?
- 3** Var får ni den bästa avkastningen på arbetspensionspengarna?
- 4** Vad betonar ni i er placeringsstrategi?

Karoliina Paatos

Lasse Heiniö
ELO

Placeringsavkastning 6,2 %
Solvensgrad 25,8 %

- 1** Vi placerar framför allt arbetspensionsavgifter som arbetsgivarna och arbetstagarna betalat in. En del av avgifterna sparas i bolaget för framtida pensioner.
- 2** Fonderingen är ett sätt att jämna ut pensionsavgiften. Det behövs för att generationerna inte är lika stora. Genom att spara i förväg kan vi hålla framtida, mindre generationers pensionsavgiftstryck lägre.
- 3** Läget på placeringsmarknaden vid respektive tidpunkt inverkar på var vi får den bästa avkastningen. I fjol var det aktierna som avkastade bäst, liksom under de flesta år sedan 1997.
- 4** Vi ser till att arbetspensionspengarna placeras på ett räntabelt och betryggande sätt och koncentrerar oss på det långsiktiga avkastningsmålet. Vi eftersträvar inte snabbvinster. Vår utgångspunkt är att handla så att vi i alla marknadsförhållanden får bästa möjliga avkastning på pensionsfonderna. ■

Jukka Männistö
KEVA

Placeringsavkastning 8,7 %
Solvensgrad - (solvensregleringen är annorlunda inom den offentliga än den privata sektorn)

- 1** Pengarna härstammar från pensionsavgifter som arbetsgivarna och arbetstagarna inom kommunsektorn betalar in. Arbetstagarna betalar en lika stor avgift som andra arbetstagare, men arbetsgivarnas avgifter varierar också inom kommunsektorn för att de bestäms utifrån gamla ansvar och antalet förtidspensioner. Dessutom får vi placeringsintäkter.
- 2** Vi började fondera år 1988. Målet är att jämna ut avgiftsbelastningen på olika åldersgrupper, dvs. eftersträva rättvisa mellan generationerna.
- 3** Det är viktigt att fästa uppmärksamhet vid diversifieringen. Traditionellt har man fått den bästa avkastningen av mera riskfyllda placeringar, såsom aktier. Det har funnits år då ränteplaceringarna har avkastat bättre än mera riskfyllda placeringar.
- 4** I strategin definieras principerna och tillvägagångssätten. Vi vill styra placeringsverksamheten dynamiskt i olika marknadsförhållanden. Det är också viktigt att följa hur placeringarna och ansvaren utvecklas genom att studera den finansiella balansen inom hela det kommunala pensionssystemet. ■

Timo Ritakallio ILMARINEN

Placeringsavkastning 6,8 %
Solvensgrad 29,8 %

- 1** Pengarna samlas in som arbetspensionsförsäkringsavgifter av arbetsgivarna, arbetstagarna och företagen. I bakgrunden ligger alltså alltid finländskt, privat arbete.
- 2** Merparten av avgifterna används till pensioner som betalas ut samma år, en del fonderas för framtida pensioner. En fjärdedel av pensionerna finansieras med pengar som samlats in tidigare och avkastningen på dem. En del av avgifterna och avkastningen fonderas för att avgiften ska vara lägre i framtiden. Det är särskilt viktigt när årskullarna minskar.
- 3** Vår diversifierade portfölj avkastade jämnt i olika tillgångsklasser. År 2014 var det aktieplaceringar som avkastade bäst. Avkastningen på ränte-, fastighets- och övriga placeringar var starkt positiv.
- 4** Tryggheten av en stark solvens, en mångsidig diversifiering av placeringarna och en stark satsning på riskhantering. Vi vill systematiskt inkludera principerna för ansvarsfulla placeringar i all vår placeringsverksamhet. ■

Risto Murto VARMA

Placeringsavkastning 7,1 %
Solvensgrad 34 %

- 1** Pengarna samlas in som arbetspensionsförsäkringsavgifter av arbetsgivarna, arbetstagarna och företagen. I bakgrunden ligger alltså alltid finländskt, privat arbete.
- 2** Merparten av avgifterna används till pensioner som betalas ut samma år, en del fonderas för framtida pensioner. En fjärdedel av pensionerna finansieras med pengar som samlats in tidigare och avkastningen på dem. En del av avgifterna och avkastningen fonderas för att avgiften ska vara lägre i framtiden. Det är särskilt viktigt när årskullarna minskar.
- 3** Vår diversifierade portfölj avkastade jämnt i olika tillgångsklasser. År 2014 var det aktieplaceringar som avkastade bäst. Avkastningen på ränte-, fastighets- och övriga placeringar var starkt positiv.
- 4** Tryggheten av en stark solvens, en mångsidig diversifiering av placeringarna och en stark satsning på riskhantering. Vi vill systematiskt inkludera principerna för ansvarsfulla placeringar i all vår placeringsverksamhet. ■

Erkko Ryyänen OP-ELÄKEKASSA

Placeringsavkastning 7,7 %
Solvensgrad 33,5 %

- 1** Arbetspensionsfonderna har samlats in genom arbetspensionsavgifter av skattenatur och de är avsedda för att bekosta framtida fonderade pensioner.
- 2** Fonderna jämnar ut olika generationers avgiftsbörda. Om fonderna upplöstes nu, skulle arbetspensionsavgifterna behöva höjas betydligt i framtiden. Fondering på lång sikt är förnuftigt endast om man får en realavkastning som är bättre än de reella löneförhöjningarna.
- 3** På kapitalmarknaden har avkastningsförväntningarna på lång sikt sannolikt aldrig varit så låga som idag. Aktier är fortfarande attraktivare än ränteplaceringar, trots att de värderas högt och risknivån har höjts. Avkastningsförväntningarna på fastigheter och placeringar i realegendom verkar också attraktiva.
- 4** Vi har ökat och kommer att öka icke-börslistade placeringars andel i portföljen. Vi vill undvika marknadsområden där efterfrågan bland placerare överstiger antalet tillräckligt högklassiga placeringsobjekt. Det är också viktigt att hantera kostnaderna för placeringsverksamheten. ■

Patrik Lindström

DIVERSIFIERING

är den enda gratislunchen

Pensionspengarna ligger inte i en enda placerares korg. De förvaltas av 28 pensionsanstalter, både stora och små.

TEXT REIJO VANNE

Inom placeringsbranschen brukar man säga att den enda gratislunchen är att diversifiera placeringarna. Med det avses att en enskild placerare ska sprida sina tillgångar på olika placeringsobjekt.

Fonderna för lagstadgade arbetspensioner har också diversifierats enligt olika marknadssyner, placerarnas storlek, förvaltningsmodeller och regleringssätt.

Arbetspensionsfonderna förvaltas av 28 pensionsplacerare. Fonderna för den privata sektorn förvaltas av 23 placerare, som samtidigt är pensionsanstalter med full service, dvs. tar hand om pensionsförsäkringar och utbetalning av pensioner. Inom den offentliga sektorn finns fem pensionsplacerare bland vilka endast Keva också sköter pensionsförsäkringar och utbetalning av pensioner.

Inom den privata sektorn finns sex arbetspensionsförsäkringsbolag, femton pensionsstiftelser eller -kassor, Sjömanspensionskassan (SPK) och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA).

VAD ÄR DIVERSIFIERING?

Pensionsplacerarna har olika syn på framtida händelser på marknaden. Så undviker man risken för att placeringarna allokeras enligt en enda syn. Det finns skillnader i allokering och riskhalt.

Pensionsplacerarnas storlek varierar

mycket. Storleken påverkar i viss mån av vilka och hur stora objekt placeraren är intresserad av.

Arbetspensionsförsäkringsbolagen, pensionsstiftelserna och -kassorna och pensionsplacerarna inom den offentliga sektorn har alla åtminstone litet olika förvaltningsmodeller.

Arbetspensionsförsäkringsbolagen, pensionsstiftelserna och pensionskassorna konkurrerar sinsemellan med sin placeringsavkastning och verksamhetens effektivitet. De övriga har ingen marknadskonkurrens.

Pensionsplacerarna inom den privata sektorn ska uppfylla solvenskraven. Placerarna inom den offentliga sektorn har ingen reglering i den formen.

ÄR DEN TILL NÅGON NYTTA?

Det finns alltså många sätt att lösa uppgiften att placera arbetspensionspengarna. Det faller sig kanske naturligt att tänka att högst ett av dem kan vara det bästa möjliga och de övriga fel på något sätt.

När verksamheten är förknippad med risker vet man dock aldrig i förväg vad som med facit på hand visar sig vara bäst. Genom diversifiering ser man till att de sämsta alternativen inte utfaller så att de drabbar hela branschen. Diversifieringen bidrar till tryggheten. ■

Ordlista

FÖRSÄKRINGSTEKNISK ANSVARSSKULD

Den försäkringstekniska ansvarsskulden är en uppskattning av bolagens framtida pensionsutgifter till den del de har fonderats. Den antecknas i bokslutet.

KUNDÅTERBÄRING

En återbäring till ArPL-försäkringstagarna i form av en sänkning av ArPL-försäkringsavgifterna för avtalsarbetsgivare. Återbäringarna fördelas på försäkringarna i proportion till de samlade fonderna och inbetalda avgifterna. Arbetstagarna får en motsvarande sänkning av arbetstagarens pensionsavgift som tas ut från lönen. Det belopp som används till kundåterbäringarna bestäms utifrån pensionsbolagets solvens och omkostnadsöverskott. Kundåterbäringen utdelas ur det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret.

NOMINELL AVKASTNING

Den årliga procentuella avkastningen på arbetspensionsfonderna, där också höjningen av konsumentpriserna är medräknad.

OFÖRDELAT TILLÄGGSFÖRSÄKRINGSANSVAR

Det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret är en sådan del av ansvarsskulden som är avsedd att utgöra en buffert mot svängningar i placeringsverksamheten. Vid granskning av solvensen räknas den som en del av solvenskapitalet.

OMKOSTNADSDEL

I arbetspensionsbolag en del av ArPL-försäkringsavgiften, med vilken man täcker kostnaderna för t.ex. skötseln av försäkringar, prövningen av pensionsansökningar och utbetalningarna.

REALAVKASTNING

Den årliga procentuella avkastningen på arbetspensionsfonderna som överstiger konsumentprisernas utveckling.

SOLVENSGRAD

Solvensgraden räknas som solvenskapitalets förhållande till ansvarsskulden utan ofördelat tilläggsförsäkringsansvar och utjämningsbelopp.

SOLVENSGRÄNS

Solvensgränsen fastställs så att det med stor sannolikhet finns solvenskapital kvar ännu efter ett år med beaktande av försäkringsrörelsens risker och fördelningen av placeringarna i olika tillgångsslag.

SOLVENSKAPITAL

Från början av år 2013 mäts solvensen med solvenskapitalet, där också utjämningsbeloppet räknas med. Det är en buffert mot både placeringsrisker och försäkringsrisker.

UTJÄMNINGSBELOPP

Utjämningsbeloppet är en buffert för försäkringsrörelsen. Det finns till med tanke på variationer hur länge ålderspensioner betalas och hur många invalidpensioner som beviljas. Det är också en buffert mot premieförluster.

VÄRDERINGSDIFFERENS

Skillnaden mellan det verkliga värdet och det bokförda värdet på placeringar.

Sakkunniga

REIJO VANNE
Direktör
Arbetspensionsförsäkrarna
Tela

MIKAEL KRONHOLM
Redovisningsexpert
Arbetspensionsförsäkrarna
Tela

Eeva PUUPERÄ
Kostnadsfördelningsexpert
Pensionsskyddscentralen

REDAKTION: Anne Iivonen, Pensionsskyddscentralen
GRAFISK FORMGIVNING: Cilla Lehtonen, Aste Helsinki Oy
PERSONFOTON: Arbetspensionsanstaltens bildbanker
UTGIVARE: Pensionsskyddscentralen och
Arbetspensionsförsäkrarna Tela

Pensionsskyddscentralen
ELÄKETURVAKEIKSUS

Bokslutsuppgifterna publiceras i en bilaga till Arbetspension 1:2015. Uppgifterna finns också på webbplatserna etk.fi och tela.fi